

V Bruseli 29. 11. 2017
COM(2017) 707 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU**

**Vyvážený systém presadzovania práv duševného vlastníctva, ktorý reaguje na problémy
súčasnej spoločnosti**

{SWD(2017) 430 final}

I. ÚVOD

Efektívne, dobre navrhnuté a vyvážené systémy duševného vlastníctva sú hlavným nástrojom na podporu investícií do inovácií a rastu. Práva duševného vlastníctva patria k hlavným prostriedkom, ktorými firmy, tvorcovia a vynálezcovia dosahujú návratnosť zo svojich investícií do vedomostí a tvorby. Podľa odhadov uvádzaných v štúdiách sektory, ktoré intenzívne využívajú práva duševného vlastníctva, tvoria okolo 42 % HDP Európskej únie (teda približne 5,7 bilióna EUR ročne), vytvárajú 38 % všetkých pracovných miest,¹ a prispievajú až 90 % k vývozu EÚ².

Digitálna revolúcia otvorila množstvo nových príležitostí. Internet priniesol inovatívne výrobky, technológie a kreatívny obsah oveľa širšiemu okruhu spotrebiteľov, vďaka čomu inovátori a tvorcovia získali prístup na nové trhy a mohli osloviť nové publikum. V dôsledku digitálnej revolúcie je však systém duševného vlastníctva EÚ vystavený aj väčším rizikám. Online prostredím sa môže tovar a obsah, ktorý porušuje práva duševného vlastníctva, šíriť rýchlejšie a vo väčšom rozsahu, pričom pre spotrebiteľov je často ťažšie rozoznať výrobky a obsah, ktoré porušujú práva, od pravých a legálnych. Porušovatelia práv duševného vlastníctva sa navyše skrývajú za falošné identity a často sídlia mimo územia EÚ v jurisdikciách so slabým režimom presadzovania práva.

To všetko viedlo k **nárastu porušovania práv duševného vlastníctva vo svete**³. Falzifikáty a pirátsky tovar dnes predstavujú 2,5 % celosvetového obchodu. Negatívne to ovplyvňuje aj priemysel EÚ: podľa nedávnej štúdie⁴ tvoria 5 % celkového dovozu do EÚ falzifikáty a pirátsky tovar, čo odhadom predstavuje nelegálny obchod vo výške 85 mld. EUR.

Porušovanie práv duševného vlastníctva predstavuje konkrétnu hrozbu pre sektory, v ktorých sú európske podniky na prvých priečkach vo svete, napr. odevný priemysel, luxusný tovar a farmaceutický tovar, a spôsobuje v týchto sektoroch veľké straty príjmov a pracovných miest. Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) nedávno analyzoval rozsah, škálu a vplyv porušovania práv duševného vlastníctva v deviatich sektoroch⁵ a celkové škody v EÚ vyčíslil na 48 mld. EUR⁶. Negatívne pôsobí aj na európsky kreatívny a kultúrny priemysel (hudba, film, softvér, knihy)⁷. Škody, ktoré podniky utrpeli z dôvodu falšovania

¹ Pri zohľadnení priamej aj nepriamej zamestnanosti.

² EUIPO, *Intellectual property rights intensive industries and economic performance in the EU*, 2016.

³ Napriek tomu môžeme pozorovať aj určité pozitívne trendy. Napríklad v oblasti autorského práva viedli nové obchodné modely k menšiemu porušovaniu autorských práv na niektorých trhoch (k dispozícii na: <https://copia.is/library/the-carrot-or-the-stick/>). Úspešný vývoj legálnej ponuky samozrejme závisí aj od účinných opatrení v oblasti vymáhania. Komisia dôsledne trvá na tom, že boj proti online pirátstvu by mal byť spojený s doplnujúcimi opatreniami vrátane rozširovania legálnej ponuky a vzdelávacích iniciatív {pozri napr. oznámenia Komisie o *kreatívnom obsahu online na jednotnom trhu* [KOM(2007) 0836 v konečnom znení] a *Kroky smerom k modernému, európskejšiemu rámcu autorských práv* [COM(2015) 626 final]}.

⁴ OECD/EUIPO, *Trade in Counterfeit and Pirated Goods: Mapping the Economic Impact*, 2016.

⁵ Kozmetika a osobná starostlivosť; oblečenie, doplnky a obuv; športový tovar; hračky a hry; kabelky a tašky; šperky a hodinky; hudobné nahrávky; alkoholické nápoje a vína a farmaceutické výrobky.

⁶ K dispozícii na stránke <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/quantification-of-ipr-infringement>.

⁷ Pozri napr. BASCAP/INTA, *The economic impact of counterfeiting and piracy*, 2017, k dispozícii na: http://www.inta.org/Communications/Documents/2017_Frontier_Report.pdf, v ktorej sa celosvetová hodnota digitálneho pirátstva v prípade filmov, hudby a softvéru v roku 2015 odhaduje na 213 mld. USD. Pozri aj EUIPO, *The Economic cost of IPR Infringement in the recorded Music industry* – máj 2016, k dispozícii na: https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/resources/research-and-studies/ip_infringement/study7/Music_industry_en.pdf. V tejto štúdii sa zistilo, že v roku 2014 prišiel

a pirátstva, majú negatívny vplyv na pracovné miesta, ktoré tieto podniky poskytujú v EÚ, a spôsobujú straty daňových príjmov a príspevkov na sociálne zabezpečenie⁸.

Netreba zabúdať, že zisk z falšovania a pirátstva často končí v zločineckých skupinách. Tieto organizácie zvyčajne pôsobia v EÚ aj za jej hranicami, využívajú štandardné aj nelegálne výrobné závody, sú infiltrované v dodávateľských reťazcoch, zneužívajú pracovnú silu, neplatia dane, perú špinavé peniaze a ohrozujú spotrebiteľov⁹.

Akčný plán vymožitelnosti práv duševného vlastníctva z roku 2014¹⁰ znamenal posun v zameraní politiky Komisie v oblasti vymáhania práv duševného vlastníctva k prístupu „sledovania toku peňazí“, ktorého cieľom je pripraviť porušovateľov práv, ktorí tak robia v komerčnom rozsahu, o príjmy, ktoré im zabezpečujú ziskovosť ich činností. Lepšia vymožitelnosť práv duševného vlastníctva pomáha naplňať priority Komisie v oblasti vytvárania pracovných miest, podpory rastu a zvyšovania konkurencieschopnosti. Zároveň zohráva kľúčovú úlohu pri dotváraní a posilňovaní jednotného trhu a znižovaní roztrieštenosti medzi členskými štátmi. Preto Komisia v stratégii jednotného digitálneho trhu¹¹ a v stratégii jednotného trhu¹² oznámila, že Európa musí robiť viac, aby sa presadzovanie práv duševného vlastníctva stalo realitou aj v digitálnom prostredí, pričom bude podporovať prístup „sledovania toku peňazí“ a venovať osobitnú pozornosť malým a stredným podnikom (MSP).

V nadväznosti na nedávne iniciatívy na zlepšenie rámca autorských práv¹³ Komisia predkladá **komplexný balík opatrení na ďalšie zlepšenie uplatňovania a presadzovania práv duševného vlastníctva v členských štátoch EÚ, na našich hraniciach a v medzinárodnom meradle**¹⁴. Opatrenia zahrnuté v balíku sú uvedené v tomto oznámení, ako aj v nasledujúcich dokumentoch:

---

hudobný priemysel v EÚ z dôvodu využívania hudobných nahrávok z ilegálnych zdrojov o príjmy z predaja v hodnote približne 170 mil. EUR. Pozri aj štúdie sledujúce rozsah porušovania autorských práv na internete, ktoré zverejnil Úrad pre duševné vlastníctvo Spojeného kráľovstva. V poslednej štúdií (z mája 2016) sa odhadovalo, že 15 % používateľov internetu v Spojenom kráľovstve, ktorí majú viac ako 12 rokov, od marca do mája 2016 aspoň raz nelegálne využilo internetový obsah a 5 % z nich využívalo výhradne nelegálny obsah (k dispozícii na:

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/546223/OCI-tracker-6th-wave-March-May-2016.pdf).

⁸ V nedávnej analýze úradu EUIPO (pozri poznámku pod čiarou č. 6) sa odhaduje, že priame a nepriame straty pracovných miest v spomínaných deviatich sektoroch presiahli 786 000. Strata verejných príjmov v tých istých deviatich sektoroch predstavuje 14,4 mld. EUR.

⁹ UNODC, *The Illicit Trafficking of Counterfeit Goods and Transnational Organized Crime*, 2014, k dispozícii na:

https://www.unodc.org/documents/counterfeit/FocusSheet/Counterfeit_focussheet_EN_HIRES.pdf

Europol – EUIPO, *Situation report on counterfeiting in the EU*, 2015, k dispozícii na:

<https://euiipo.europa.eu/ohimportal/documents/11370/80606/2015+Situation+Report+on+Counterfeiting+in+the+EU> a UNICRI, *Illicit pesticides, Organized crime and supply chain integrity*, 2016,

k dispozícii na:

http://www.unicri.it/in_focus/files/The_problem_of_illicit_pesticides_low_res1.pdf

¹⁰ *Cesta k obnovenému konsenzu o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva: Akčný plán EÚ*, COM(2014) 392, 1. júl 2014. Na základe tohto akčného plánu Európsky parlament vyzval Komisiu, aby predložila podrobné posúdenie súčasného právneho rámca, pozri uznesenie z 9. júna 2015.

¹¹ Oznámenie Komisie *Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe*, COM(2015) 0192, 6. máj 2015.

¹² Oznámenie Komisie *Zlepšovanie jednotného trhu: viac príležitostí pre ľudí a podniky*, COM(2015) 0550, 28. október 2015.

¹³ Pozri najmä *Podpora spravodlivého, účinného a konkurencieschopného európskeho hospodárstva na jednotnom digitálnom trhu opierajúceho sa o autorské práva*, COM(2016) 592, 14. september 2016 a návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu zo 14. septembra 2017.

¹⁴ V prílohe sa nachádza prehľad hlavných opatrení.

- oznámenie s usmerneniami k uplatňovaniu smernice o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (IPRED)¹⁵, ku ktorej je pripojený pracovný dokument s hodnotením smernice IPRED,
- oznámenie o patentoch nevyhnutných pre normy,
- pracovný dokument útvarov Komisie o hodnotení memoranda o porozumení o predaji falšovaného tovaru cez internet.

Toto oznámenie stanovuje rámec pre všetky opatrenia na presadzovanie práv duševného vlastníctva a skladá sa zo štyroch hlavných častí, v ktorých sa stanovujú:

1. opatrenia, ktoré zainteresovaným stranám v oblasti duševného vlastníctva uľahčujú využívanie homogénneho, spravodlivého a účinného systému **súdneho vymáhania práv** v EÚ. Spolu s usmerneniami k smernici IPRED sem patria opatrenia a odporúčania na ďalšie rozšírenie právomoci súdov a zlepšenie predvídateľnosti v EÚ;
2. opatrenia na podporu **iniciatív priemyselných odvetví v boji proti porušovaniu práv duševného vlastníctva**, ako napr. dobrovoľné dohody so sprostredkovateľmi a kroky na zlepšenie ochrany dodávateľských reťazcov proti falšovaniu;
3. iniciatívy na **posilnenie kapacít colných a ďalších orgánov na presadzovanie duševných práv**;
4. opatrenia na **posilnenie úsilia v boji proti porušovaniu práv duševného vlastníctva v celosvetovom meradle** podporou najlepších postupov a väčšou spoluprácou s tretími krajinami.

Aj keď je jednoznačne potrebné prijať prísnejšie opatrenia proti porušovaniu práv duševného vlastníctva, EÚ by mala zároveň mať politiky, ktorými zabezpečí, aby **bolo dodržiavanie práv duševného vlastníctva v súlade s potrebou bezproblémového uvádzania nových a inovatívnych technológií na trh**. V čase, keď sa takéto technológie stávajú súčasťou noriem, je to mimoriadne dôležité. V dnešnom rýchlo sa meniacom poprepájanom svete sú všeobecne rozšírené normy založené na technológiách chránených duševným vlastníctvom, známych ako patenty nevyhnutné pre normu (standard-essential patents, SEP), potrebné z dôvodu interoperability a najmä na efektívne zavádzanie internetu vecí. Vyvážený, efektívny a udržateľný rámec pre patenty nevyhnutné pre normy má preto veľký význam pre spravodlivý prístup k štandardizovaným technológiám, pričom zároveň zabezpečuje, aby držiteľia patentov boli odmenení za svoje investície do výskumu a vývoja a tvorby noriem, a tým aj motivovaní ponúkať svoje najlepšie technológie na zaradenie do noriem.

V **samostatnom oznámení** sa práve preto **stanovuje rámec pre patenty nevyhnutné pre normy**. Poskytuje usmernenia a odporúčania, ako postupovať, aby bol systém vyhlásení transparentnejší a efektívnejší, objasňuje niektoré hlavné princípy spravodlivých, primeraných a nediskriminačných postupov (prístup FRAND) a ponúka usmernenie, ako zabezpečiť účinné vymáhanie práv a súčasne zmenšiť príležitosti na zneužívanie sporov. Vyjasnenie týchto otázok pomôže EÚ byť priekopníkom globálnych technologických inovácií a súčasne sa budú vďaka nemu v EÚ ľahšie zavádzať nové technológie, ako napr. internet vecí alebo 5G, ktoré sú základom jednotného digitálneho trhu.

---

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva, (Ú. v. EÚ L 157, 30.4.2004, s.45).

II. CESTA K EFEKTÍVNEJŠIEMU A PREDVÍDATEĽNEJŠIEMU SYSTÉMU SÚDNEHO VYMÁHANIA PRÁV V EÚ

V súlade s usmerneniami o lepšej právnej regulácii¹⁶ Komisia dokončila komplexné hodnotenie výkonnosti smernice IPRED. Z výsledkov vyplýva, že smernica viedla k vytvoreniu spoločného právneho rámca, v rámci ktorého sa na občianskych súdoch v EÚ používa rovnaký súbor nástrojov, čím sa vo všeobecnosti zabezpečuje vysoká úroveň ochrany na vnútornom trhu. Smernica motivovala spoločnosti k tvorbe celoeurópskych stratégií vymáhania práv a podnietila sudcov a odborníkov z právnej praxe k výmene skúseností z právnych sporov. Z hodnotenia ďalej vyplýva, že smernica IPRED je nákladovo efektívna, súvisí s ďalšími opatreniami EÚ, ktoré sledujú podobné ciele, a vytvára pridanú hodnotu na úrovni EÚ. V hodnotení sa preto konštatovalo, že smernica IPRED ešte stále plní svoj účel.

V rámci hodnotenia sa však zistilo aj to, že **spôsoby, akými sa niektoré ustanovenia smernice IPRED vykonávajú a uplatňujú v praxi** (napr. o súdnych príkazoch, náhrade škody a nákladoch na právne zastupovanie a poradenstvo) **sa líšia**. Tieto rozdiely často pramenia z neistoty a odlišných názorov na to, ako treba tieto ustanovenia chápať. Veľké problémy sú spojené hlavne s novým digitálnym prostredím. Príčinou môže byť aj minimálny harmonizačný charakter smernice IPRED. Predovšetkým sú ale asi spôsobené tým, že smernica IPRED pôsobí v kontexte veľmi odlišných vnútroštátnych občianskoprávných rámcov presadzovania a právnych tradícií. Preto sa v závislosti od toho, kde sa súdne konanie uskutoční, môžu výsledky veľmi líšiť, či už ide o hmotnoprávne účinky alebo efektívnosť a účinnosť. Môže sa tým narušiť predvídateľnosť a sťažiť vymáhanie práv, hlavne v cezhraničnom kontexte.

Výsledky verejnej konzultácie o hodnotení smernice IPRED¹⁷ potvrdili tieto závery. Väčšina zainteresovaných strán síce pociťovala, že existujúce predpisy skutočne pomáhajú chrániť duševné vlastníctvo a pôsobia preventívne, mnohé však žiadali o objasnenie, ako by sa smernica IPRED mala uplatňovať v praxi. Majitelia práv, a najmä sprostredkovatelia konštatovali, že opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy stanovené v smernici IPRED nie sú v členských štátoch uplatňované jednotne, čo vedie rôznym k stupňom ochrany v rámci EÚ. Napriek tomu, že rešpektovanie duševného vlastníctva ako také je základným právom¹⁸, občania vyjadrili obavy o dodržiavanie svojich základných práv v konaniach týkajúcich sa vymáhania práv duševného vlastníctva.

Usmernenie k smernici IPRED

V záujme zabezpečenia konzistentnejšieho a účinnejšieho uplatňovania smernice IPRED Komisia vydáva samostatné oznámenie s **usmernením k výkladu a uplatňovaniu opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy stanovených v smernici IPRED**¹⁹. Na základe judikatúry Súdneho dvora a najlepších postupov, ktoré sú k dispozícii, sú v usmerňovacom dokumente zhrnuté názory Komisie na ustanovenia smernice IPRED, ktorých výklad spôsobuje problémy. Zohľadnili sa v ňom výsledky hodnotenia vrátane verejnej konzultácie a venuje sa hlavne kľúčovým aspektom smernice IPRED, hlavne:

¹⁶ V usmerneniach o lepšej právnej úprave sa stanovujú zásady, ktoré má Európska komisia dodržiavať pri vykonávaní a hodnotení existujúcich právnych predpisov. Pozri https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_sk.

¹⁷ Výsledky verejnej konzultácie sú k dispozícii na webovom sídle Komisie: http://ec.europa.eu/growth/content/have-your-say-enforcement-intellectual-property-rights-0_de

¹⁸ Pozri článok 17 ods. 2 Charty základných práv.

¹⁹ Oznámenie Komisie, *Usmernenie k niektorým aspektom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva*, COM(2017) 708.

- rozsah pôsobnosti,
- význam požiadavky, že opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy musia byť okrem iného „spravodlivé a nestranné“,
- pravidlá dokazovania, práva na informácie, práva na predbežné a ochranné opatrenia a súdnych príkazov,
- odškodnenie za spôsobenú ujmu (náhrada škody) a
- náhrada nákladov na právne služby.

Dokument ponúka aj rady, ako uplatňovať opatrenia stanovené v smernici IPRED tak, aby sa zachovala rovnováha medzi jednotlivými základnými právami, ktorých sa môžu súdne spory súvisiace s ochranou duševného vlastníctva týkať, keď sa chceme zároveň vyhnúť neprímeraným výsledkom a zneužívaniu súdnych sporov.

Súdne spory v oblasti duševného vlastníctva sa, najmä v digitálnom veku, môžu odohrávať súčasne v niekoľkých členských štátoch. Napríklad nositelia autorských práv, ktorí chcú bojovať proti nelegálnemu obsahu na internete, budú možno musieť vzniesť svoj nárok vo veci porušenia toho istého práva v niekoľkých členských štátoch naraz. Žiadať nápravné opatrenie vo veci toho istého porušenia vo viacerých jurisdikciách je zvyčajne spojené s veľkými nákladmi a zdĺhavými súdnymi konaniami, najmä ak neexistuje jednotný právny nárok EÚ na ochranu duševného vlastníctva a výnimky a obmedzenia sa z dôvodov odlišného hmotného práva v členských štátoch uplatňujú rôzne. Aj keď sa v dokumente nedá reagovať na všetky existujúce výzvy v tejto oblasti²⁰, usmernenie k smernici IPRED by malo svojou snahou o zrozumiteľnejší výklad a uplatňovanie smernice IPRED pomôcť držiteľom práv zjednodušiť ich zapojenie do **cezhraničných sporov**.

Pokyny sa netýkajú opatrení na vymáhanie práv, ktoré môže Komisia zväžiť podľa článku 258 ZFEÚ, a ktoré budú v súlade s výkladom uvedeným v usmerňovacom dokumente.

Z hodnotenia a verejnej konzultácie vyplynulo, že úlohy a zodpovednosti **sprostredkovateľov**, najmä tých na internete, boli zúčastnenými stranami vnímané ako závažný problém. V usmernení je vysvetlené, že možnosť vydania súdneho príkazu proti sprostredkovateľovi na základe smernice IPRED nezávisí od zodpovednosti sprostredkovateľa za (údajné) porušenie práv v danej veci²¹. Podmienky, za ktorých sú určití online sprostredkovatelia oslobodení od zodpovednosti, sú upravené smernicou o elektronickom obchode²². Aj keď Komisia bola vo svojom oznámení z roku 2016 o online platformách²³ toho názoru, že rámec stanovený smernicou o elektronickom obchode ešte stále slúži svojmu účelu, nedávno vydala konkrétne usmernenia²⁴, ako spojiť rýchle a účinné odhalenie a odstránenie nelegálneho obsahu na internete vrátane obsahu porušujúceho práva duševného vlastníctva s potrebnými právnymi zárukami, napr. tzv. postupmi oznamovania

²⁰ Ako je uvedené v odôvodnení č. 11 smernice IPRED, smernica nemá za cieľ zaviesť zosúladené pravidlá na justičnú spoluprácu, súdnu právomoc, uznávanie a výkon rozhodnutí v občianskych a obchodných záležitostiach ani sa zaoberať uplatniteľnými právnymi predpismi. Existujú nástroje práva EÚ, ktoré vo všeobecnosti takéto záležitosti upravujú, a sú rovnako uplatniteľné aj na duševné vlastníctvo.

²¹ Pozri časť IV.1 usmernenia.

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (Ú. V. ES L 178, 17.7.2000, s. 1).

²³ Oznámenie Komisie, *Online platformy a jednotný digitálny trh Príležitosti a výzvy pre Európu*, COM(2016) 288, 25. máj 2016.

²⁴ Oznámenie Komisie, *Boj proti nezákonnému obsahu na internete – Zvyšovanie zodpovednosti online platforiem* COM(2017) 555, 28. september 2017.

a prijímania opatrení. Jej návrh smernice o autorskom práve na jednotnom digitálnom trhu tiež poskytuje niektoré konkrétne nástroje a mechanizmy, ktorými sa dá pre autorské právo dosiahnuť dobre fungujúci trh. Komisia predovšetkým navrhla, aby niektorí poskytovatelia online služieb prijímali v spolupráci s nositeľmi práv primerané opatrenia, ktorými sa zabráni tomu, aby bol obsah chránený autorským právom dostupný bez súhlasu nositeľov práv.

Budovanie silnejšieho „znalostného spoločenstva pre vymáhanie práv duševného vlastníctva“: zlepšovanie súdneho vymáhania v EÚ

Z hodnotenia vyplynulo, že mnohí držitelia práv sa sťažujú na ťažkosti s prístupom k spravodlivosti, zdĺhavé a nákladné postupy a neisté výsledky. V hodnotení sa okrem toho uvádza, že spôsob vedenia súdnych konaní a ich (pravdepodobné) výsledky sú vnímané ako nedostatočne transparentné a predvídateľné. Celkovo sa zdá, že rozvoju predvídateľného a konzistentného systému vymáhania práv duševného vlastníctva v EÚ stále bránia faktory, ako sú napríklad rozdiely vo vnútroštátnych občianskoprávných tradíciách a súdnych postupoch.

Popri poskytnutí usmernení k smernici IPRED Komisia v tomto kontexte **vyzýva členské štáty, aby znásobili svoje snahy o poskytovanie účinnej a predvídateľnej občianskoprávnej ochrany** proti porušovaniu práv duševného vlastníctva v EÚ v súlade so smernicou IPRED a je pripravená tieto snahy podporiť. Zvýšenie transparentnosti a predvídateľnosti by v skutočnosti prospelo najmä malým a stredným podnikom. Uľahčil by sa im tak prístup k spravodlivosti a pomohlo by sa tým zaviesť finančne dostupný systém poistenia pre prípad súdnych sporov súvisiacich s duševným vlastníctvom²⁵.

Ako prvý krok bude Komisia úzko spolupracovať s členskými štátmi a zainteresovanými stranami na doplnení vyššie uvedeného usmerňovacieho dokumentu o **d’alšie cielejšie pokyny**, aby podporila homogénne a účinné vymáhanie práv duševného vlastníctva v EÚ. Na tento účel spolu s národnými expertmi vrátane sudcov a ďalších zainteresovaných strán identifikuje niektoré konkrétne problémy a kritické oblasti, v ktorých by boli d’alšie usmernenia založené na najlepších postupoch užitočné. Takýmto konkrétnym prípadom by mohla byť kalkulácia škody a dôkazy, ktoré sú potrebné na náhradu škody spôsobenej porušením práv duševného vlastníctva.

Komisia má v úmysle zverejniť všetky usmernenia k presadzovaniu práv duševného vlastníctva online, okrem iného na portáli Vaša Európa²⁶, aby praktické informácie o súdnom vymáhaní práv duševného vlastníctva v EÚ boli dostupné nielen sudcom a odborníkom z právnej praxe, ale všetkým zainteresovaným stranám.

Ako vyplynulo z hodnotenia smernice IPRED, mať **sudcov špecializovaných na právo duševného vlastníctva, a na vymáhanie práv duševného vlastníctva zvlášť**, je z hľadiska efektívneho a účinného používania opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy podľa smernice IPRED veľmi dôležité. Takáto špecializácia môže priniesť značné výhody, najmä rýchlejšie, účinnejšie a konzistentnejšie rozhodnutia, ktoré povedú k väčšej právnej istote. Komisia preto vyzýva členské štáty, aby takéto špecializácie podporovali.

Ďalším prvkom potrebným na efektívnejšie a konzistentnejšie presadzovanie práv duševného vlastníctva v EÚ je dostupnosť **odborného vzdelávania sudcov a rozvoj osvedčených postupov**. Aby sa podporili snahy členských štátov v tejto oblasti, Komisia ďalej zintenzívni spoluprácu s monitorovacím strediskom a spoločne pripraví pre sudcov komplexný program

²⁵ Ako bolo oznámené v iniciatíve pre začínajúce a rozširujúce sa podniky [*Putting intellectual property at the service of SMEs to foster innovation and growth* SWD(2016) 373, 22. november 2016], Komisia prijíma opatrenia na podporu zavedenia takýchto systémov poistenia pre prípad súdnych sporov súvisiacich s duševným vlastníctvom v Európe, najmä na to, aby pomohla malým a stredným podnikom.

²⁶ www.youreurope.be

seminárov a školení. Tým sa podporí nadväzovanie kontaktov medzi sudcami, ktorí sa venujú porušovaniu práv duševného vlastníctva, a ich vzdelávanie. V tejto súvislosti sa v roku 2018 plánujú tri špecializované semináre.

A napokon, **transparentnosť** rozsudkov vo veciach vymáhania práv duševného vlastníctva je základným predpokladom pre výmenu poznatkov na jednotnom trhu, väčšiu predvídateľnosť a cezhraničnú diskusiu medzi odborníkmi na duševné vlastníctvo. Len v niekoľkých členských štátoch bola dosiaľ na webovom sídle na to určenom zverejnená judikatúra súvisiaca s duševným vlastníctvom a pravidlá jej dostupnosti a zverejňovania sú veľmi rozdielne. Komisia preto vyzýva členské štáty, aby **systematicky uverejňovali** súdne rozhodnutia vynesené v konaniach, ktoré sa týkajú porušovania práv duševného vlastníctva, a to aspoň rozhodnutia odvolacích a vyšších súdov²⁷. Komisia spolu s úradom EUIPO a monitorovacím strediskom zintenzívnia prácu na **databáze zbierky judikatúry**, ktorú spustil úrad EUIPO, aby bola čo najobsiahlejšia a jednoducho sa používala.

Popri účinnějších systémoch súdneho vymáhania treba uvažovať aj o ďalšom rozvoji nástrojov **alternatívneho riešenia sporov (ARS)**. Využívanie ARS na mediácia a arbitráž môže slúžiť ako alternatívny prostriedok presadzovania duševného vlastníctva. Aj keď sa ARS ešte stále používa na urovnávanie sporov v oblasti duševného vlastníctva len zriedka, riešenia, ku ktorým sa v rámci neho dospeje, majú určité výhody (napr. jednoduchšie riešenie cezhraničných sporov a ARS môže byť rýchlejšie a lacnejšie ako súdne konanie). Komisia spolu s úradom EUIPO v súčasnosti mapuje existujúce nástroje ARS a analyzuje výhody zriadenia mediálneho centra pri úrade EUIPO, ktoré by sa zaoberalo problematikou ochranných známk a dizajnov. Plánuje sa aj jeho spolupráca na rozvoji mediácie a arbitráže v patentových sporoch s budúcim Jednotným patentovým súdom. Malo by sa tým pomôcť zavedeniu mediálnej a arbitrážnej siete pre duševné vlastníctvo v EÚ, ako bolo oznámené v iniciatíve pre začínajúce a rozširujúce sa podniky²⁸.

S cieľom ďalej zlepšovať systém súdneho vymáhania v EÚ, Komisia:

- **poskytne usmernenie k tomu, ako vykladať a používať hlavné ustanovenia smernice o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (IPRED),**
- **bude spolupracovať s národnými expertmi a sudcami členských štátov na ďalších, cielenějších usmerneniach, s cieľom poskytnúť podrobnejšie a praktickejšie usmernenia ku konkrétnym otázkam týkajúcim sa smernice IPRED založené na najlepších postupoch,**
- **zverejní uvedené usmernenia a najlepšie postupy na internete, okrem iného na portáli Vaša Európa,**
- **vyzýva členské štáty, aby podporovali sudcov v špecializovaní sa na oblasť duševného vlastníctva a vymáhania duševného vlastníctva a systematicky zverejňovali rozsudky vynesené v prípadoch vymáhania duševného vlastníctva,**
- **bude spolu s úradom EUIPO ďalej podnikat kroky na uľahčenie širšieho využívania alternatívneho riešenia sporov (ARS) v prípadoch sporov o duševné vlastníctvo vrátane mapovania existujúcich nástrojov ARS a analyzovania prínosov zriadenia mediálneho centra pri úrade EUIPO.**

²⁷ Malo by sa to uskutočniť v súlade s právnymi predpismi na ochranu osobných údajov. Nezávisle od toho musia členské štáty dodržiavať článok 15 smernice IPRED, ktorá súdnym orgánom umožňuje nariadiť na návrh navrhovateľa a na náklady porušovateľa uverejnenie súdnych rozhodnutí.

²⁸ Pozri poznámku pod čiarou č. 26.

III. ZINTENZÍVNENIE ÚSILIA PRIEMYSELNÝCH ODVETVÍ O PREDCHÁDZANIE PORUŠOVANIU PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA A BOJ PROTI NEMU

O boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva by sa mali spoločne snažiť všetci aktéri vo verejnom aj súkromnom sektore, pričom by nemali využívať len súdne vymáhanie, ale všetky dostupné nástroje. Komisia už niekoľko rokov spolupracuje s priemyselnými odvetvami a podporuje a propaguje aktivity priemyselných odvetví zamerané proti porušovaniu práv duševného vlastníctva. Hlavnou myšlienkou je vyzvať všetky strany potenciálne zapojené do vývoja a transakcií týkajúcich sa výrobkov alebo obsahu, ktoré porušujú práva duševného vlastníctva, vrátane dodávateľov, reklamných agentúr, poskytovateľov platobných služieb, ako aj samotných držiteľov práv k tomu, aby vynakladali **náležitú starostlivosť**. Aj napriek výraznému pokroku sa dá a malo by sa urobiť viac, aby sa zastavilo šírenie tovaru a praktík, ktoré porušujú práva duševného vlastníctva.

Ako maximálne využiť potenciál dobrovoľných dohôd

Komisia podporuje intenzívnejší dialóg medzi zainteresovanými stranami, ktorý prispeje k účinnej spolupráci medzi partnermi z oblasti priemyslu v boji proti porušovaniu práv duševného vlastníctva a v šírení najlepších postupov v rámci priemyslu. Prvé Memorandum o porozumení bolo podpísané medzi držiteľmi práv a internetovými platformami v roku 2011 a aktualizované v roku 2016²⁹. Dohodlo sa v ňom, že pri boji proti predaju falšovaného tovaru sa bude využívať kooperatívny prístup. Odvtedy môžeme pozorovať ďalšie dva smery vo vývoji:

Po prvé, v súvislosti s prvým memorandom o porozumení sa zaviedli **kľúčové ukazovatele výkonnosti** na hodnotenie výsledkov danej dobrovoľnej dohody a určenie možných oblastí ďalšieho zlepšovania. Výsledky prvého cyklu monitorovania na základe týchto kľúčových ukazovateľov výkonnosti ukázali, že **memorandum o porozumení je účinné a dosiahli sa ním výrazné výsledky**. Ukazujú, že dobrovoľná spolupráca môže zásadne prispieť k obmedzeniu predaja falšovaných výrobkov na internete a poskytnúť efektívne riešenia. Odvtedy, ako memorandum o porozumení nadobudlo účinnosť, bolo z online platforiem odstránené značné množstvo ponúk falšovaných výrobkov, čo je najmä výsledkom proaktívnych a preventívnych opatrení. Avšak vzhľadom na to, že tovar porušujúce práva duševného vlastníctva si čím ďalej tým viac nachádza cestu na jednotný trh, Komisia vyzýva všetkých signatárov a nových účastníkov, aby zintenzívnili svoje úsilie³⁰.

Po druhé, zainteresované strany pod záštitou Komisie dokončujú prácu na uzatvorení **nového memoranda o porozumení, ktorého cieľom je brániť reklame na webových sídlach porušujúcich práva duševného vlastníctva**. Výnosy z reklamy sú dôležitým zdrojom príjmov takýchto webových sídiel a dohodnuté opatrenia by mali pomôcť odstrihnúť porušovateľov práv duševného vlastníctva od tohto dôležitého zdroja. Prítomnosť reklám zavedených značiek a známych platobných služieb na webových sídlach porušovateľov práv duševného vlastníctva môže viesť spotrebiteľov k presvedčeniu, že stránky, ktoré navštevujú,

²⁹ Memorandum o porozumení týkajúce sa predaja falšovaného tovaru na internete z 21. júna 2016, k dispozícii na: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18023/attachments/1/translations>. Memorandum o porozumení sa vzťahuje na ochranné známky, dizajny a autorské práva.

³⁰ Viac informácií o výsledkoch prvého cyklu monitorovania memoranda o porozumení týkajúceho sa falšovania – vrátane analýzy s využitím kľúčových ukazovateľov výkonnosti a výsledkov prieskumu zainteresovaných strán – sa nachádza v pracovnom dokumente útvarov Komisie *prehľad fungovania memoranda o porozumení o predaji falšovaného tovaru na internete*, SWD(2017) 430, pripojenom k tomuto oznámeniu.

poskytujú legálny prístup k obsahu, tovaru alebo službám, aj keď to tak nie je. Pre spotrebiteľov je to máúce, narúša to ich dôveru, a tým poškodzuje povest' značky.

Pracuje sa aj na memorande o porozumení pre odvetvia **dopravy a zásielkových služieb**. Jeho cieľom je zabrániť, aby služby týchto spoločností využívali falšovatelia, ktorí falšujú výrobky v komerčnom rozsahu, na zasielanie falošného tovaru do EÚ. Ďalšie pripravované memorandum o porozumení by sa malo vzťahovať na poskytovateľov **platobných služieb**, ktoré sú často pre online ponuku porušujúcu práva duševného vlastníctva nevyhnutné.

Komisia podporuje ďalší rozvoj takýchto dobrovoľných dohôd, predovšetkým v online prostredí, a bude sa snažiť zabezpečiť, aby všetci signatári postupovali starostlivo a v úplnom súlade s právom EÚ vo všeobecnosti a článkami 101 a 102 ZFEÚ zvlášť. Bude sa takisto snažiť zabezpečiť, aby boli rôzne záujmy jednotlivých zúčastnených strán v rovnováhe a aby sa riadne dodržiavali práva spotrebiteľov. Komisia bude podporovať aj širokú účasť všetkých odvetví na takýchto dohodách.

Komisia je presvedčená, že monitorovanie takýchto memoránd o porozumení by malo byť založené na kľúčových ukazovateľoch výkonnosti. Bude predkladať pravidelné správy o účinnosti týchto dohôd, z ktorých sa budú dať odvodiť najlepšie postupy; pritom určí oblasti na ďalšie zlepšenie a vyhodnotí potrebu legislatívnych opatrení na úrovni EÚ.

Ochrana dodávateľských reťazcov pred hrozbou porušovania práv duševného vlastníctva

Ďalšia oblasť práce, do ktorej sa zapája Komisia, odvetvia priemyslu a ďalší partneri, je venovaná ochrane dodávateľských reťazcov pred hrozbou falšovania a inými spôsobmi porušovania práv duševného vlastníctva. Aj v tejto oblasti sa problémy množia. Na seminári o náležitej starostlivosti a integrite dodávateľských reťazcov na ochranu duševného vlastníctva, ktorý sa konal v roku 2015³¹, sa dospelo k záveru, že spoločnosti sa čoraz väčšmi stretávajú s prípadmi falšovaného tovaru (ako napr. falzifikáty elektronických súčiastok), ktoré sa dostávajú do ich dodávateľských reťazcov. Je to spôsobené najmä tým, že dodávateľské reťazce sú stále komplexnejšie, a pre spoločnosti, a pre malé a stredné podniky zvlášť, je často náročné monitorovať svojich dodávateľov a subdodávateľov. Vznik nových technológií a internetu navyše pomohol porušovateľom práv vylepšiť spôsoby falšovania a preniknúť do legitímnych dodávateľských reťazcov. Na zabezpečenie transparentnosti dodávateľských reťazcov existujú osvedčené postupy (riadenie rizík, sociálna zodpovednosť podnikov). Bežne sa však nepoužívajú na odhaľovanie porušovania práv duševného vlastníctva a boj proti nemu. Nedostatočná starostlivosť oslabuje bezpečnosť dodávateľského reťazca a umožňuje, aby doň prenikli falzifikáty, čo poškodzuje podniky a vystavuje občanov rizikám.

Podľa názoru Komisie je naliehavo potrebné ochrániť dodávateľské reťazce pred falzifikátmi. Dá sa to dosiahnuť testovaním nových nástrojov a pomáhaním pri vytváraní najlepších postupov a ich následnom rozširovaní.

Základom bezpečnosti dodávateľského reťazca, bezpečnosti spotrebiteľov a kvality výrobkov je vysledovateľnosť tovaru. Komisia sa bude dôsledne snažiť rozvíjať spoluprácu medzi nositeľmi práv a kľúčovými hráčmi, ako sú napr. normalizačné organizácie a poskytovatelia bezpečnostných riešení, aby sa zjednodušilo šírenie technológií umožňujúcich vysledovanie tovaru³², a bude podporovať vývoj nových systémov na vysledovanie tovaru a overovanie

³¹ Video zo seminára je k dispozícii na webovom sídle Komisie:

http://ec.europa.eu/growth/industry/intellectual-property/enforcement/index_en.htm.

³² Spoločné výskumné centrum Európskej komisie vykonalo rozsiahly prieskum autentifikačných technológií a technológií na sledovanie zásielok (track and trace), ktorý bol zverejnený v roku 2016 a je k dispozícii na: <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC104204/kjna28400enn.pdf>

jeho pravosti, ako je napr. **technológia blockchain**. V tejto spoločne využívannej digitálnej knihe sa zaznamenávajú aktíva, transakcie a účastníci, vďaka čomu poskytuje cenné informácie o pôvode a histórii výrobkov, ktoré sa tak dajú jednoduchšie vysledovať a overiť. Riešenia založené na technológii blockchain preto môžu umožniť rýchle odhalenie falšovaných súčiastok alebo výrobkov, ktoré sa dostali do legitímneho dodávateľského reťazca, ako aj ich prípadný odklon na nelegálne trhy³³. V rámci svojho projektu #Blockchain4EU: blockchain pre priemyselné transformácie, Komisia analyzuje, ako sa dá technológia blockchain využiť na posilnenie transparentnosti dodávateľských reťazcov a lepšiu ochranu práv duševného vlastníctva. Komisia bude spolu s monitorovacím strediskom ďalej mapovať a testovať (najmä systémom *Blockathon*) rozličné spôsoby, akými by bolo možné technológiu blockchain využiť v boji proti falzifikátom, a identifikuje možné právne a ekonomické prekážky jej zavedenia³⁴.

Okrem toho existuje aj priestor na zvyšovanie informovanosti a väčšie šírenie osvedčených postupov. Priemyselné odvetvia by mali byť informované o potrebe ochrany svojich dodávateľských reťazcov a mali by byť vyzývané k tomu, aby prijímali kroky na lepšiu na ochranu. V tejto súvislosti môže byť užitočným nástrojom **väčšie začlenenie ochrany duševného vlastníctva do akreditačných postupov**. Napríklad 10. mája 2017 bola prijatá nová norma ISO o trvalo udržateľnom obstarávaní (ISO 20400), ktorá po prvýkrát jasne spomína opatrenia na boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva. Komisia bude ďalej propagovať túto normu na informačných stretnutiach so spoločnosťami³⁵ alebo na väčších podujatiach o presadzovaní duševného vlastníctva³⁶.

Komisia sa bude okrem toho podrobnejšie venovať aj spôsobu, akým by sa dodržiavanie noriem na ochranu duševného vlastníctva mohlo v budúcnosti stať súčasťou procesu získavania **postavenia schváleného hospodárskeho subjektu**³⁷. Koncept schváleného hospodárskeho subjektu je založený na partnerstve medzi colnými orgánmi a podnikmi, ktoré vytvorila Rada pre colnú spoluprácu. Postavenie schváleného hospodárskeho subjektu udeľujú colné orgány a hospodárske subjekty ním získavajú určité výhody v colnom konaní. Môžu ho získať všetky subjekty v dodávateľskom reťazci, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v colných predpisoch EÚ a úzko spolupracujú s colnými orgánmi, aby zaistili bezpečnosť a integritu dodávateľského reťazca. Boj proti falšovaniu by v tejto oblasti mohol nadobudnúť väčší význam. V záujme zvýšenia bezpečnosti dodávateľských reťazcov sa hospodárske subjekty vyzývajú k tomu, aby si vybrali dôveryhodných partnerov, ktorí využívajú účinné systémy dodržiavania predpisov, ako je napr. postavenie schváleného hospodárskeho subjektu.

A napokon, mimoriadnu pozornosť treba venovať **situácii malých a stredných podnikov**, ktoré majú často obmedzené možnosti ochrany svojich dodávateľských reťazcov. Úrad EUIPO začína na túto tému uskutočňovať samostatnú štúdiu s cieľom odvodiť najlepšie postupy a ponúknuť konkrétne riešenia.

³³ Samozrejme za predpokladu, že riešenia založené na technológii blockchain dodržiavajú uplatniteľné právo, hlavne právo týkajúce sa ochrany osobných údajov.

³⁴ Komisia plánuje spolu s Európskym parlamentom vytvoriť tzv. „EU Blockchain Observatory and Forum“.

³⁵ Napríklad s podporou asistenčných stredísk pre právo duševného vlastníctva.

³⁶ O norme ISO 20400 sa diskutovalo aj počas samitu o presadzovaní duševného vlastníctva, ktorý sa konal 23. júna 2017 v Berlíne.

³⁷ https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/customs-security/authorised-economic-operator-aeo_en

Komisia vyzýva priemyselné odvetvia, aby podnikli potrebné kroky v rámci náležitej starostlivosti s cieľom bojovať proti porušovaniu práv duševného vlastníctva. Na podporu snáh priemyselných odvetví a propagáciu najlepších postupov bude Komisia:

- ďalej podporovať zainteresované strany pri zlepšovaní a rozširovaní dobrovoľných dohôd na boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva. Bude propagovať špecializované memorandá o porozumení, ktoré zahŕňajú nositeľov práv, internetové platformy, reklamné agentúry, zásielkové spoločnosti a poskytovateľov platobných služieb,

- pokračovať v monitorovaní fungovania a účinnosti takýchto memoránd o porozumení a podávať správy o ich výsledkoch,

- ďalej podporovať náležitú starostlivosť v dodávateľských reťazcoch, skúmať možnosti nových technológií, ako je napr. technológia blockchain, a podporovať používanie existujúcich akreditačných postupov na zavedenie systémov na dodržiavanie práv duševného vlastníctva.

IV. BOJ PROTI PORUŠOVANIU PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA ZVÝŠENOU ADMINISTRATÍVNOU SPOLUPRÁCOU

V súčasnosti je k dispozícii množstvo informácií o hodnote a vplyve falšovaného a pirátskeho tovaru³⁸, o pôvode zločineckých organizácií a trasách, ktoré vyžívajú na zasielanie takéhoto tovaru do EÚ³⁹. Vďaka obrovskému úsiliu o zber údajov⁴⁰ už boli identifikované najviac zasiahnuté sektory, sú známe trasy a sú dostupné dôkazy. Je preto načase spojiť sily v rámci EÚ a aktívnejšie bojovať proti porušovaniu práv duševného vlastníctva na jej hraniciach a na jej území.

Aby sa zlepšilo dodržiavanie práv duševného vlastníctva v EÚ, Komisia sa bude snažiť **rozšíriť spoluprácu medzi všetkými relevantnými orgánmi**. Najprv preskúma, ako by orgány pre dohľad nad hospodárstvom a obchodom spolu s orgánmi na ochranu spotrebiteľov mohli byť užšie zapojené do boja proti falšovaniu a pirátstvu. V niektorých členských štátoch sa tak už deje, v iných ešte nie. Na základe najlepších postupov existujúcich v niektorých oblastiach a členských štátoch bude Komisia diskutovať s členskými štátmi o tom, ako vhodne zapojiť všetky relevantné orgány. Komisia bude napríklad ďalej motivovať členské štáty, aby si vzájomne vymieňali najlepšie postupy v poľnohospodárskom sektore, najmä na kontrolu a presadzovanie práv zemepisného označenia vrátane pokračovania programu auditu kontrolných štruktúr členských štátov.

³⁸ Pozri Europol – EUIPO, *Situačná správa o falšovaní v EÚ (Situation report on counterfeiting in the EU)*, 2017, dostupné na:

https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/Situation%20Report%20EUIPO-Europol_en.pdf.

³⁹ Pozri OECD/EUIPO, *Mapovanie skutočných trás v obchode s falšovaným tovarom (Mapping the Real Routes of Trade in Fake Goods)*, z júna 2017, dostupné na:

[https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/Mapping the Real Routes of Trade in Fake Goods en.pdf](https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/Mapping%20the%20Real%20Routes%20of%20Trade%20in%20Fake%20Goods_en.pdf).

⁴⁰ Viac informácií o konkrétnych problémoch súvisiacich s duševným vlastníctvom a jeho porušovaním je dostupných na domovskej stránke monitorovacieho strediska: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/observatory-publications>.

Okrem toho bude spolu s úradom EUIPO a Europolom mapovať rôzne databázy používané na boj proti falšovaniu, aby sa identifikovali medzery v údajoch a možné spôsoby zlepšenia výmeny údajov medzi relevantnými orgánmi.

Spolu s úradom EUIPO a na základe dôkazov a zozbieraných údajov sa bude Komisia usilovať aj o spoluprácu s členskými štátmi pri **zvyšovaní informovanosti verejnosti** o úlohe duševného vlastníctva a negatívnych účinkoch porušovania práv duševného vlastníctva.

Na **boj proti falšovaniu a pirátstvu na hraniciach Únie** bude Komisia ďalej pomáhať členským štátom pri **vymáhaní práv colnými orgánmi**. V súčasnosti vyhodnocuje, aký úspešný bol akčný plán v colnej oblasti na boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva v období 2013 – 2017⁴¹. Správa bude zverejnená ešte v roku 2017, pričom Komisia podnikne potrebné kroky zamerané na tieto priority:

- zabezpečiť homogénne vykonávanie právnych predpisov o presadzovaní práv duševného vlastníctva na hraniciach v celej EÚ,
- posilniť colnú spoluprácu a výmenu informácií s políciou a inými orgánmi presadzovania práva,
- vytvoriť nástroje na riadenie rizík na účely vymáhania práv duševného vlastníctva.

Komisia ďalej pripomína povinnosti členských štátov prebrať nové pravidlá EÚ stanovené v smernici o ochranných známkach vrátane režimu pre subjekty verejného sektora. Tieto pravidlá slúžia okrem iného na zastavenie toku falšovaného tovaru vrátane prepravovaného tovaru⁴².

Falšované výrobky väčšinou nie sú v súlade s právnymi predpismi EÚ týkajúcimi sa výrobkov a môžu pre spotrebiteľov predstavovať bezpečnostné riziko. Keďže sa toto oznámenie zameriava na lepšie presadzovanie právnych predpisov EÚ v oblasti práv duševného vlastníctva, presadzovaniu iných právnych predpisov EÚ týkajúcich sa výrobkov sa bude venovať nasledujúci balík návrhov o výrobkoch, ktorý bol oznámený v stratégii jednotného trhu.

Komisia:

- spolu s úradom EUIPO zabezpečí, aby relevantné orgány presadzovania práva v EÚ mali nástroje na spoluprácu v boji proti falšovaniu a pirátstvu, a to aj prostredníctvom lepšieho dohľadu nad trhom,
- spolu s úradom EUIPO zvýši úsilie o zvýšenie informovanosti verejnosti o rizikách spojených s porušovaním práv duševného vlastníctva,
- ponúkne lepšie ciele pomoc vnútroštátnym colným orgánom založenú na výsledkoch súčasného akčného plánu v colnej oblasti a bude spolupracovať s Radou na novom akčnom pláne pre colnú oblasť, ktorý by mal byť dokončený v roku 2018.

⁴¹ Uznesenie Rady k akčnému plánu EÚ v colnej oblasti na boj proti porušovaniu PDV, (Ú. v. EÚ C 80, 19.3.2013, s. 1).

⁴² Pozri smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známk (Ú. v. EÚ L 336, 23.12.2015, s. 1).

V. CELOSVETOVÝ BOJ PROTI PORUŠOVANIU PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

Falšovanie a pirátstvo sú hlavne globálne problémy, ktoré si vyžadujú globálne reakcie. Opatrenia prijaté v rámci EÚ by mali sprevádzať medzinárodné snahy o predchádzanie porušovania práv duševného vlastníctva v globálnych dodávateľských reťazcoch.

Komisia podporuje prístup EÚ k celosvetovému vymáhaniu práv duševného vlastníctva: bilaterálny, v obchodných dohodách a dialógoch o právach duševného vlastníctva s kľúčovými obchodnými partnermi a multilaterálny, v medzinárodných organizáciách, napr. v rámci Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO), Svetovej obchodnej organizácie (WTO), Rade TRIPS a Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), ako aj iných relevantných subjektov ako napr. ICANN⁴³. Cieľom je posilniť a normalizovať vymáhanie práv duševného vlastníctva v medzinárodnom meradle a zvyšovať informovanosť o škodách spôsobených falšovaním a pirátstvom.

Komisia v úzkej spolupráci s úradom EUIPO štartuje tri **programy technickej spolupráce v oblasti duševného vlastníctva** („IP Key“) s Čínou, juhovýchodnou Áziou a Latinskou Amerikou. Robí tak na základe pozitívnych skúseností z minulých kooperačných programov s Čínou a regiónom ASEAN. Celkový rozpočet týchto troch programov v období rokov 2017 až 2020 bude 20 mil. EUR. Programy budú podporovať rozvoj účinného systému na ochranu duševného vlastníctva v zúčastnených krajinách na základe osvedčených postupov z EÚ a budú pomáhať európskym podnikom chrániť ich práva duševného vlastníctva na týchto trhoch.

Ako súčasť stratégie na ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva v tretích krajinách⁴⁴ Komisia zverejní aktualizáciu **správy o ochrane a presadzovaní práv duševného vlastníctva v tretích krajinách**. Správa bude obsahovať zoznam nových prioritných krajín. Komisia zintenzívni svoje aktivity v prioritných krajinách a zameria svoje zdroje na určené problémové oblasti vrátane zón voľného obchodu a zemepisných označení.

Komisia v spolupráci s úradom EUIPO zostaví **zoznam trhov, kde bude monitorovať duševné vlastníctvo**. Monitorovacím zoznamom sa určia internetové a fyzické trhy mimo EÚ, o ktorých bolo nahlásené, že na nich prebieha, alebo sa umožňuje zásadné porušovanie práv duševného vlastníctva, hlavne pirátstvo a falšovanie, súvisiace so spotrebiteľmi EÚ. Výsledkom tohto úsilia bude zoznam najproblematickejších trhov s opisom ich hlavných charakteristík. Potrebné informácie a záruky týkajúce sa obsahu a účelu zoznamu poskytne Komisia. Komisia bude monitorovať aj opatrenia a činnosti, ktoré v súvislosti s danými trhmi podnikajú miestne orgány, ako aj opatrenia a činnosti, ktoré vykonávajú prevádzkovatelia a majitelia trhov na obmedzenie porušovania práv duševného vlastníctva.

Komisia v tejto súvislosti plánuje verejnú konzultáciu, v rámci ktorej bude zbierať informácie o týchto trhoch. Údaje overené za pomoci monitorovacieho strediska sa použijú pri výbere trhov, ktoré budú zaradené do zoznamu. Prvý monitorovací zoznam sa zverejní v druhej polovici roku 2018 a bude pravidelne aktualizovaný.

Komisia bude takisto ďalej podporovať používanie online informácií o ochrane duševného vlastníctva vrátane databázy ACRIS na boj proti falšovaniu, ktorá zbiera informácie o prípadoch porušovania práv duševného vlastníctva zasahujúcich spoločnosti EÚ v krajinách mimo EÚ. Aby boli informácie na internete prístupnejšie a ľahko použiteľné, Komisia plánuje

⁴³ Internetová korporácia pre pridelovanie mien a čísel.

⁴⁴ <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/documents/11370/0/Report+on+the+protection+and+enforcement+of+intellectual+property+rights+in+third+countries>

zriadiť portál, ktorý bude na jednom mieste ponúkať možnosť prístupu na jej webové sídla a do jej databáz súvisiacich s duševným vlastníctvom.

Na zintenzívnenie boja proti porušovaniu práv duševného vlastníctva v krajinách mimo EÚ Komisia:

- zverejní v prvom štvrtroku 2018 novú správu o ochrane a presadzovaní práv duševného vlastníctva v tretích krajinách, v ktorej budú zahrnuté nové oblasti (napr. zóny voľného obchodu, zemepisné označenia),
- v druhej polovici roku 2018 zostaví zoznam monitorovaných trhov s duševným vlastníctvom, v ktorom určí internetové a fyzické trhy mimo EÚ, na ktorých prebieha, alebo sa umožňuje zásadné porušovanie práv duševného vlastníctva,
- na základe ročných pracovných plánov vykoná programy technickej spolupráce (programy IP Key) s Čínou, juhovýchodnou Áziou a Latinskou Amerikou.

VI. ZÁVER

Týmto oznámením sa stanovuje komplexný súbor opatrení a činností zameraných na zabezpečenie koordinovaného a účinného prístupu vo všetkých politikách EÚ s cieľom ďalšieho zlepšenia boja proti porušovaniu práv duševného vlastníctva. Aby sa zabezpečila čo najväčšia viditeľnosť, Komisia pracuje v spolupráci s úradom EUIPO na sprístupnení informácií o všetkých opatreniach a činnostiach na jednom webovom portáli.

Rozsiahlosť falšovania a pirátstva a ich vplyv na našu spoločnosť si vyžadujú účinné reakcie zo strany orgánov presadzovania práva vrátane rýchlej a koordinovanej intervencie mnohých subjektov, verejných aj súkromných, na všetkých úrovniach, od miestnych až po globálne.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia vyzýva všetky strany, aby postupovali podľa usmernení, odporúčaní a opatrení vymenovaných v tomto oznámení. Bude monitorovať dosiahnutý pokrok a na jeho základe vyhodnotí potrebu ďalších krokov.

Prehľad hlavných opatrení

OPATRENIE	AKTÉRI	HARMONOGRAM
1. CESTA K EFEKTÍVNEJŠIEMU A PREDVÍDATELNEJŠIEMU SYSTÉMU SÚDNEHO VYMÁHANIA PRÁV V EÚ		
Usmernenie, ako vykladať a používať kľúčové ustanovenia smernice o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (IPRED).	Komisia	dokončené
Práca s národnými expertmi a sudcami na ďalších, cielenejších usmerneniach založených na najlepších postupoch.	Komisia/členský štát/monitorovacie stredisko	do roku 2019
Zverejniť uvedené usmernenia a najlepšie postupy online, okrem iného na portáli Vaša Európa.	Komisia/monitorovacie stredisko	do roku 2019
Podporovať: – špecializáciu sudcov na oblasť duševného vlastníctva a problematiku vymáhania duševného vlastníctva, – systematické zverejňovanie rozsudkov vynesených v prípadoch vymáhania duševného vlastníctva.	členské štáty	–
Uľahčovať širšie využívanie alternatívneho riešenia sporov (ARS) na urovnávanie sporov o duševné vlastníctvo vrátane mapovania existujúcich nástrojov ARS a analýzy prínosov zriadenia mediačného centra v úrade EUIPO.	Komisia/EUIPO	do roku 2019
2. ZINTENZÍVNENIE ÚSILIA PRIEMYSELNÝCH ODVETVÍ O PREDCHÁDZANIE PORUŠOVANIU PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA A BOJ PROTI NEMU		
Zlepšiť a rozšíriť dobrovoľné dohody na boj proti porušovaniu práv duševného vlastníctva, najmä špecializovanými memorandami o porozumení, ktoré budú zahŕňať nositeľov práv, internetové platformy, reklamné agentúry, zásielkové spoločnosti a poskytovateľov platobných služieb.	Komisia/priemyselné odvetvia Komisia/monitorovacie stredisko	do roku 2019 do roku 2019

Podporovať tieto memorandá o porozumení; monitorovať fungovanie a účinnosť takýchto memoránd o porozumení a podávať správy o ich výsledkoch.		
Podporovať náležitú starostlivosť v dodávateľských reťazcoch v záujme boja proti porušovaniu práv duševného vlastníctva, skúmať možnosti nových technológií, ako je napr. technológia blockchain, a podporovať používanie existujúcich akreditačných postupov na zavedenie systémov na dodržiavanie práv duševného vlastníctva.	Komisia/členský štát/EUIPO/monitorovacie stredisko	do roku 2019
3. BOJ PROTI PORUŠOVANIU PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA ZVÝŠENOU ADMINISTRATÍVNOU SPOLUPRÁCOU		
Zvýšiť úsilie a zvýšiť informovanosť verejnosti o rizikách spojených s porušovaním práv duševného vlastníctva.	EUIPO	do roku 2019
Ponúknuť lepšie ciele pomoc vnútroštátnym colným orgánom založenú na výsledkoch súčasného akčného plánu v colnej oblasti a pracovať s predsedníctvom Rady na novom akčnom pláne.	Komisia/Rada	2018
4. CELOSVETOVÝ BOJ PROTI PORUŠOVANIU PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA		
Zverejniť novú správu o ochrane a vymáhaní práv duševného vlastníctva v tretích krajinách, ktorá bude zahŕňať nové oblasti, na ktoré sa treba zamerať (napr. zóny voľného obchodu, zemepisné označenia).	Komisia	prvá polovica roku 2018
Zostaviť zoznam monitorovaných trhov s duševným vlastníctvom a určiť internetové a fyzické trhy, na ktorých prebieha, alebo sa umožňuje zásadné porušovanie práv duševného vlastníctva.	Komisia	2018
Na základe ročných pracovných plánov vykonať programy technickej spolupráce (programy IP Key) s Čínou, juhovýchodnou Áziou a Latinskou Amerikou.	Komisia/monitorovacie stredisko	2018 – 2019